

Зачко О.Б.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

БЕЗПЕКА ПРОЕКТУ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Сучасні тенденції розвитку суспільства та прояви кризових явищ показали необхідність перезавантаження нових парадигм управління в проектному менеджменті [1-2]. Аналіз масштабних катастроф та надзвичайних ситуацій доводить, що основними їх причинами є неврахування питань, що стосуються безпеки. В даному контексті безпеку можна розглядати як на стадії експлуатації продукту проекту, так і під час реалізації проекту. Що стосується другого випадку, то більшість критичних параметрів безпеки можна було б врахувати на стадіях планування та реалізації проекту. Проте, чинні методології управління проектами такі як PMBOK, P2M, PRINCE2, стандарти IPMA та ISO 21500 не враховують такий компонент управління як безпека проекту. Це поняття опосередковано фігурує здебільшого як компонент цінності або якості проекту [3]. Також відомі приклади розгляду компоненту безпеки проекту в розрізі галузі проектного менеджменту - управління ризиками.

На наш погляд, поняття безпека проекту є уніфікованою категорією, яку необхідно досліджувати як окрему галузь управління проектами. Це пояснюється тим, що при реалізації окремих проектів, що характеризуються високою складністю, нехтування питаннями безпеки може знівелювати основну ціль проекту, а саме створення унікального продукту чи послуги. Так, ефект від закриття проекту і введення в експлуатацію продукту проекту при можливій загрозі з позицій безпеки є неспіврозмірним з можливою отриманою цінністю від даного проекту.

Проект реалізовується в окремому чітко визначеному часовому інтервалі, в межах життєвого циклу проекту, а продукт даного проекту може експлуатуватися в часі відносно нескінченно. Відповідно, управління безпекою проекту повинно врахувати ці моменти експлуатації готового продукту

проекту. Окремі підходи до розроблення сервісних моделей продукту проекту, викладені в праці [4]. Проте даний підхід розглядає сервісну модель як засіб формалізувати основні експлуатаційні характеристики майбутнього продукту проекту, і не виділяє окремо параметри безпеки проекту. Саме тому, управління безпекою проекту, на наш погляд, має пріоритетне значення при реалізації проектів в специфічних галузях людської життєдіяльності, пов'язаних з високою ймовірністю нештатних чи надзвичайних ситуацій, кризових явищ, об'єктів з масовим перебуванням людей, небезпечних виробництв.

Література

1. Bushuev S.D. Multi-vector program management for financial system / S.D. Bushuev, R.F. Yaroshenko // Eastern-European Journal of Enterprise technologies. – Vol 1, No 10(55). – 2012. – P. 4-7.
2. Руководство по управлению инновационными проектами и программами: т.1, версия 1.2; [пер. на рус. язык под ред. С.Д. Бушуева]. – К.: Наук. світ, 2009. – 173 с.
3. Рач В.А. Базові положення тріадної парадигми управління проектами / В.А. Рач // Управління проектами: стан та перспективи: Матеріали 7-ї Міжнародної науково-практичної конференції. – Миколаїв: НУК, 2011. – С. 267-270.
4. Рач В.А Структуризация схематической, системной и сервисной моделей проекта с позиций базовых положений триадной парадигмы управления проектами / В.А. Рач, Мохаммад Альатум // Управление проектами и развитие производства. – № 3(39). – 2011. С. 1-10.